

EXPERTISECENTRUM JEUGD HULP LIMBURG

Nieuwsbrief | nummer 02
maart 2022

Het Expertisecentrum Limburg wordt gecoördineerd door de gemeente Roermond en is een aanvulling op de zorg voor kinderen en jongeren (tot 23 jaar). Het Expertisecentrum Limburg is één van de acht nauw samenwerkende expertisecentra in Nederland die gestart zijn in 2020.

Beste lezer,

In juli 2021 stelden we ons in onze eerste nieuwsbrief aan u voor. Inmiddels zijn we een aantal stappen verder. Het is ons gelukt om voor 15 Limburgse jeugdigen samen met partners een oplossing te vinden. In deze nieuwsbrief vertellen we over de resultaten van 2021 en kijken we vooruit naar onze ambities voor de komende twee jaar. Deze ambities maken we graag samen met gemeenten, zorgaanbieders, ouders, jongeren en verwijzers concreet.

We hebben veel te vertellen! In deze nieuwsbrief twee voorbeelden van jeugdigen waarbij de inzet van het expertteam samen met het Experti-

secentrum Limburg succesvol was. We stellen procesversnellers Hanneke Wijninga en Loes Willekens voor en maken kennis met ervaringsdeskundige en lid van de projectgroep Expertisecentrum Limburg, Sonja Visser. Verder brengen we K-EET onder de aandacht, een landelijk netwerk dat zich richt op jeugdigen met een eetstoornis. K-EET en de expertisecentra in Nederland bundelen hun krachten.

In deze nieuwsbrief

02

Twee procesversnellers stellen zich voor

03

Gerealiseerd/opgestart in 2021

04

Collectieve ervaringskennis

05

Speerpunten voor 2022/2023

06

Expertisecentrum Limburg en K-EET bundelen krachten

MEER WETEN?

We zitten nog in de opstartfase en blijven zoeken naar nóg betere manieren om jeugdigen en ouders goed te helpen. Dat doen we samen met gemeenten, zorgaanbieders, ouders en kinderen, universiteiten, onze collega's in het land, professionals en nog vele anderen.

expertisecentrumjeugdhulp@roermond.nl

DE BESTE ZORG VOOR ONZE JONGEREN

"Alweer de tweede nieuwsbrief. We hebben niet stilgezeten in de tussentijd! De afgelopen periode is gebleken dat het Expertisecentrum Limburg daadwerkelijk toegevoegde waarde heeft. Maar liefst 15 jongeren kan nu wel de juiste hulp geboden worden. Zelf mocht ik onlangs in gesprek gaan met ouders van kinderen in de jeugdzorg. Zij deelden hun verhalen en kwetsbaarheid. Ontzettend waardevol om te luisteren naar hun verhaal en samen na te denken hoe we het nog beter kunnen doen. Want dat is en blijft onze missie: de beste zorg voor onze jongeren!"

Marianne Smitsmans

Wethouder Gemeente Roermond

HANDIGE LINKS:

[Over ons](#)

[Waar vind je ons?](#)

Hanneke Wijninga (links) en Loes Willekens (rechts) zijn vorig jaar september aan de slag gegaan als procesversnellers bij het Expertisecentrum Limburg.

CASUS MILOU

Milou* is 17 en heeft een lange geschiedenis in de jeugdzorg. Milou is een kwetsbare meid die op een gegeven moment in de Gesloten jeugdzorg is beland. De vraag die dan speelt is: wat is een oplossing na de Gesloten jeugdzorg?

Milou wil absoluut niet meer terug naar leef- of behandelgroepen. Deze heeft ze inmiddels allemaal wel gezien en ze vindt zelf dat ze klaar is voor zelfstandigheid. Haar omgeving heeft hier nog grote twijfels bij en zorgen over. De realiteit is dat ze bijna 18 wordt, er sprake is van agressief gedrag en verslaving en dat de plekken die voor de hand liggen, aangeven niet (meer) geschikt te zijn voor Milou.

Samen met een betrokken behandelaar die een team rond Milou wil ondersteunen, maken we een rigoureuze keuze: Milou gaat zelfstandig op kamers. Na bemiddeling van de procesversneller kan de betrokken behandelaar, die een goed contact met Milou en haar gezin heeft, betrokken blijven bij hen. Zo maken we de stap naar zelfstandigheid voor Milou gemakkelijker om te overbruggen. Met als resultaat dat het goed gaat met Milou; zij bouwt haar zelfstandige leven stukje bij beetje op.

* Milou is niet haar echte naam

“Wij hebben de opdracht om als aanjager een doorbraak te creëren.”

Loes: “Als een casus vastloopt, kan een expertteam ons inschakelen. Onze opdracht is om als aanjager samen met alle betrokkenen een doorbraak te creëren. Vaak is dat een maatwerkoplossing.”
“Wij nemen een casus niet over”, vult Loes aan. “Met een frisse blik en eigenlijk een soort helicopterview bekijken wij de casus. Soms is er net een extra zetje nodig. Wij kunnen de betrokken partijen weer verder op weg helpen in het creëren van een doorbraak en het realiseren van een oplossing. We laten de betrokken hulpverleners altijd in hun rol en zij behouden hun verantwoordelijkheid.”

Puzzel leggen met elkaar

Hanneke: “Wij proberen de rode draad in een casus op te pakken en hulpverleners in hun kracht te zetten.” “Soms speelt er enorm veel tegelijk”, gaat Loes verder.

“Wij kijken dan naar wat moet er NU gebeuren? We proberen overzicht en rust te brengen. We vragen commitment van het gezin en de hulpverlener van het expertteam. Samen gaan we de puzzel leggen. We brengen de mensen die al zijn aangehaakt zo snel mogelijk bij elkaar.” Hanneke: “Wij hebben geleerd om snel te zien waar het knelt. Soms komen we al heel snel tot een oplossing en soms blijven we langer betrokken.”

Duurzaam veranderen

Loes: “Naast het oplossen van concrete casussen hebben we vooral de opdracht om tot duurzame oplossingen te komen. Wij leren en agenderen. Als er structureel oplossingen ontbreken, dan gaan wij kijken hoe deze er wel gaan komen.”

Hanneke: “De informatie die wij nu ophalen uit de casussen hebben we nodig om tot duurzame verbeteringen te komen.” “Wij zijn betrokken geweest bij de casussen van Milou en Liam”, gaat Loes verder. “Deze casussen zijn exemplarisch en geven goed weer hoe we met elkaar tot een oplossing komen.”

CASUS LIAM

Liam* is 17 jaar oud. Hij heeft een normale intelligentie, maar vanwege zijn ernstige ontwikkelingsstoornis functioneert hij sociaal emotioneel op het niveau van een peuter. Zijn ouders hebben altijd zelf voor Liam gezorgd, maar geven al langere tijd aan overbelast te zijn. Een logeerplek ter ontlasting, die ook toekomstbestendig is, is erg gewenst. Daarnaast moet ook het aanbod dagbesteding, dagbehandeling en onderwijs opnieuw overwogen worden.

Uitdaging

Ondanks alle inzet en het intensief zoeken, lukt het niet om een passende plek voor Liam te vinden. De noodzaak van constante nabijheid van een volwassene in combinatie met de behoefte die hij heeft vanuit zijn problematiek maakt het vinden van een geschikte plek lastig. Het gezin raakt steeds meer overbelast en is inmiddels moedeloos van alle afwijzingen.

Maatwerkoplossing

Om het gezin te ondersteunen, wordt er maatwerk gerealiseerd voor de korte termijn:

- Liam gaat met vaste begeleiders een-op-een logeren in een gehuurde vakantiewoning;
- Vanuit de rust die hieruit ontstaan is, zijn we nu aan de slag om een passende en duurzame woonplek voor Liam te creëren. We combineren daarbij de krachten van de verschillende organisaties. De vraag daarbij is niet welke mogelijkheden er zijn want we weten dat dat vaak niet past. We bouwen aan een maatwerkplek.

* Liam is niet zijn echte naam

GEREALISEERD/OPGESTART IN 2021

- We zijn in 2021 bij 15 jeugdigen betrokken geweest. Bij enkele kinderen/jongeren ging dit om een korte consultatie/adviesvraag. Bij de meesten betrof dit intensieve inzet om tot een oplossing te komen. Bij drie jeugdigen was hierbij extra inzet van financiële middelen nodig.
- We hebben twee procesversnellers aangetrokken die op vraag van de expertteams ingezet worden om vastgelopen vragen van jeugdigen en ouders te helpen oplossen. Het landelijke team van het Ondersteunings-team Zorg voor de Jeugd die deze taak in de afgelopen jaren op zich genomen heeft, heeft deze in 2021 afgebouwd. Het ministerie van VWS verwijst nu alle vragen terug naar de regio.
- Samen met de regionale expertteams, gemeenten, verwijzers en zorgaanbieders leveren we een bijdrage om de expertteams steviger te positioneren. We denken mee over rol, slagvaardigheid en invulling van de vier functies van de expertteams. We faciliteren coaching van de voorzitters. De regionale expertteams in Nederland registreren vanaf 2022 alle jeugdigen die besproken worden in een landelijk monitoringssysteem. Hieruit kan informatie gehaald worden t.b.v. verbetering.
- Het Expertisecentrum Limburg draagt bij aan het ketenbreed leren. Dit is een landelijk onderzoek waarbij jeugdigen, ouders en professionals ‘stroomop’ leren van langdurige hulptrajecten. Wat had in eerdere stadia ingezet kunnen worden om escalatie te voorkomen?
- We nemen interviews af met (pleeg)ouders om meer zicht te krijgen op rode draden die te ontwarren zijn als hulp langdurig uitblijft. Ervaringskennis helpt om voorstellen tot verandering te doen.
- We ondersteunden een leefgroep die in ernstige nood was geraakt en inmiddels weer goed functioneert.
- We ondersteunen leerinitiatieven die zich richten op het scholen van professionals op het thema ‘trauma’.
- We werken nauw samen met K-EET: ketenaanpak eetstoornissen waarin expertise over eetstoornissen wordt gebundeld t.b.v. jeugdigen, ouders en professionals.
- Voorzitters expertteams en medewerkers van Zorgkantoren CZ en VGZ hebben afgestemd om op de hoogte te zijn en elkaar op te zoeken als jeugdigen de overstap van Jeugdwet naar WLZ maken. Of als er vragen zijn of een WLZ traject niet passender is.

“Het perspectief van jongeren en ouders inzetten als aanvullende kennisbron.”

Sonja Visser, ervaringsdeskundige en lid van de projectgroep Expertisecentrum Limburg

Aanmelden voor de volgende bijeenkomst of meer informatie? Mail of bel ons!

Collectieve ervaringskennis

In Limburg krijgen jaarlijks ongeveer 25.000 kinderen en jongeren een vorm van jeugdhulp. Zij, en ook hun (pleeg-)ouders, hebben de ervaring hoe het is als in je leven hulp nodig is en hoe je leven eruit ziet met hulp. In al die ervaringen zit veel kennis en in al die kennis zitten rode draden: collectieve ervaringskennis.

Bijvoorbeeld over hoe schaamte dat je het niet alleen kunt in de weg kan zitten. Of hoe het soms ongemerkt alleen nog gaat over wat er niet goed gaat en je je steeds vaker niet meer gezien voelt als mens die méér is dan alleen problemen. Een ander voorbeeld van collectieve ervaringskennis is dat aandacht voor de normale dingen van het leven, zoals vrienden hebben of gewoon op adem kunnen komen, soms verloren gaan.

Verrijking werk jeugdhulpverleners

Collectieve ervaringskennis zou je enerzijds kunnen zien als een lijst

van 'opletters' voor hulpverleners. Met een lijst van rode draden uit duizenden individuele ervaringen kan het werk van jeugdhulpverleners verrijkt worden. Anderzijds levert die collectieve ervaringskennis nog iets belangrijks op, namelijk collectieve herstelkennis. Dit is collectieve kennis over hoe de belangrijke waarden van het gewone leven vanuit het perspectief van kinderen, jongeren en ouders bewaakt – of soms hersteld – kunnen worden.

Collectieve herstelkennis

Collectieve herstelkennis gaat over hoe je stigma kunt doorbreken

of voorkomen. Hoe je de ander en jezelf kunt blijven zien als iemand die meer is dan alleen problemen of kwetsbaarheden. Hoe je ervoor kunt zorgen dat er ruimte is voor de gewone dingen van het leven zoals vrienden hebben, kunnen sporten en op adem kunnen komen. Hoe je gelijkwaardigheid in de relatie tussen hulpverleners en de mensen om wie het gaat, vormgeeft. Hoe je ruimte maakt voor herstel en hoe je eigen kracht en zelfregie bevordert.

Aanvullende kennisbron van grote waarde

De wens om collectieve ervarings- en herstelkennis te benutten als aanvullende kennisbron is niet meer weg te denken! In Limburg zijn veel mooie voorbeelden van jongeren en van (pleeg-)ouders die samen hun ervaringen omzetten naar kennis. Kennis die hen zelf

helpt bij de kwaliteit van hun dagelijks leven én kennis die aanvullend en verrijkend is voor de kwaliteit van jeugdhulp.

Ontwikkeling beweging

Als Expertisecentrum Limburg willen we er aan bijdragen dat deze beweging zich verder en nog sterker kan ontwikkelen. Hiermee is inmiddels een start gemaakt. Op vrijdag 18 februari 2022 kwamen we met een aantal jongeren en (pleeg)ouders bij elkaar in Roermond om ervaringen uit te wisselen en plannen te maken voor de toekomst. Dit werd een bijzondere bijeenkomst waarbij ontroerende en indrukwekkende ervaringen gedeeld werden, herkenning en erkenning gevonden werd, eerste contacten werden gelegd en ideeën werden verzameld voor een vervolg.

BIJeenkomst

Een volgende bijeenkomst staat gepland op vrijdag 22 april 2022 van 10.00-13.00 uur in Roermond.

Wil je je aanmelden of meer informatie mail dan naar expertisecentrumjeugdhulp@roermond.nl of bel ons!

Sonja Visser, T 06 - 812 897 92
Hans Kodde, T 06 - 162 210 24

SPEERPUNTEN VOOR 2022/2023

Het algemene uitgangspunt van het Expertisecentrum Limburg is dat we de leefwereld van kind/jongere en (pleeg)ouder centraal stellen. Op die manier proberen we steeds te denken vanuit de ervaring van de mensen waar het om gaat. Onze speerpunten voor 2022 en 2023 zijn:

- *Geen kind tussen wal en schip*
Expertteams kunnen ons in 2022 en 2023 betrekken bij vragen van individuele jeugdigen en ouders waarbij het niet lukt om tijdig passende hulp in te zetten.
- *Netwerken van ouders/jongeren opbouwen*
Ouders en jongeren die elkaar ontmoeten en daar energie van krijgen. Maar ook meedenken over vragen van andere ouders en jeugdigen en over de manier waarop we de hulp aan jeugdigen en ouders organiseren.
- *Minder jeugdigen in geslotenheid*
Omdat hier een groep van de meest kwetsbare jongeren woont, zetten we in op minder jongeren in Jeugdzorg Plus en plaatsingen die van korte duur zijn.
- *Voortdurend lessen leren; een leeromgeving opbouwen*
We bouwen een lerend netwerk op dat door middel van een structurele leeracyclus en praktijkgericht onderzoek bijdraagt aan de kwaliteit van hulp aan jeugdigen.

Een Expertisecentrum Limburg. We hebben toch ook expertteams?

Als de betrokken partners rondom een jeugdige met een complexe hulpvraag er niet goed uitkomen, dan kan het regionale expertteam gevraagd worden om te helpen. De drie Limburgse expertteams hebben namelijk als eerste de opdracht om jeugdigen (en hun ouders) die tussen wal en schip vallen, te helpen. Komen zij er samen niet uit, dan kunnen de expertteams via het Expertisecentrum Limburg bijvoorbeeld een procesversneller inschakelen, extra financiën aanvragen of extra expertise betrekken.

Het Expertisecentrum Limburg is een netwerkorganisatie die o.a. expertteams ondersteunt. Daarnaast bouwen we een lerend netwerk op dat door middel van een structurele leeracyclus en praktijkgericht onderzoek bijdraagt aan de kwaliteit van hulp aan jeugdigen.

Expertisecentrum Limburg en K-EET bundelen hun krachten

Sandra Mulkens

“K-EET (Ketenaanpak EETstoornissen) is een landelijk samenwerkingsverband van professionals op het gebied van eetstoornissen”, vertelt Sandra Mulkens. Ze is klinisch psycholoog en bijzonder hoogleraar voedings- en eetstoornissen aan de Universiteit Maastricht en lid van de stuurgroep K-EET.

“Ik ben lid van de landelijke stuurgroep en vanuit die rol ben ik in juni 2020, samen met Monika Scholten (landelijke projectleider K-EET) gestart met K-EET Limburg/Noord-Oost Brabant (LimOBra).

“K-EET is een landelijk initiatief, maar iedere regio kent ook weer haar eigen problematiek. Zo ook hier in het Zuiden. Ik ben in deze regio gestart met het aanschrijven van mijn eigen netwerk. Inmiddels hebben we een sterk en actief netwerk, K-EET/LimOBra, waar veel expertise over eetproblematiek bij jeugdigen gebundeld is en waar veel organisaties aan deelnemen.

We vinden het belangrijk dat dit netwerk een juiste afspiegeling is van de professionals in het zorglandschap. Onze groep bestaat daarom uit verschillende disciplines zoals psychologen, psychiaters, een jeugdarts, een gedragswetenschapper en ervaringsdeskundigen. Het gaat ook over alle eetstoornissen, niet alleen over anorexia nervosa. Deze problematiek is veel breder dan dat.”

Bouwstenen K-EET

Sandra: “We zetten met K-EET een beweging in gang naar steeds minder ernstig zieke patiënten met een eetstoornis en we creëren de ruimte voor ervaringsdeskundigen, behandelaars en wetenschappers om dit doel te bereiken. Onze missie is dat eetstoornissen

vroeg herkend worden, beter begrepen en beter behandeld worden. We weten dat als we tijdig adequate behandeling inzetten, herstel heel goed mogelijk is. We hebben met elkaar speerpunten en bouwstenen geformuleerd.

Dit komt neer op het versterken van regionale netwerken, bijhouden van een actueel behandel-aanbod, maken van landelijke afspraken over het voorkomen, verminderen en toepassen van dwangvoeding, gebruik maken van de zorgstandaard en het faciliteren van scholing. Waarbij we steeds uitgaan van ons motto: kinderen en jongeren met een eetstoornis behandel je samen.”

K-EET en Expertisecentrum Limburg

“K-EET is een tijdelijk initiatief”, gaat Sandra verder. “We hopen dat de zaken die met K-EET nu goed in netwerkverband zijn opgepakt, blijven doorgaan en verder worden gebracht in de samenwerking met het Expertisecentrum Limburg. Dat er aandacht blijft voor eetstoornissen en dat we in beeld blijven. Daarom zijn we heel blij met de samenwerking met het Expertisecentrum Limburg. We maken samen deel

uit van dezelfde wereld en kunnen elkaar alleen maar versterken en helpen. Je ziet dat ook in andere regio's K-EET een plekje krijgt binnen de expertisecentra, zodat het door kan gaan. Met elkaar kunnen we dat wat we bereikt hebben verduurzamen. Zo worden eetstoornissen ook meegenomen in het grotere geheel.”

K-EET concreet

“Ik ben heel trots op de initiatieven die wij als K-EET ontwikkeld hebben die ik daarom hier ook heel graag wil noemen. We hebben K-EETi (een telefonische hulplijn voor professionals), First Eet Kit (online platform voor eerste hulp bij eetstoornissen), First Eet Cast (een podcast over eetstoornissen), MDO K-EET (Multidisciplinair overleg complexe eetstoornissen bij kinderen en jongeren) en het Eetstoornissen Netwerk. Wie snel op de hoogte wil zijn en blijven van ontwikkelingen en initiatieven kan zich aansluiten bij het [Eetstoornissen Netwerk op LinkedIn](#)”, besluit Sandra.

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Expertisecentrum Limburg en kwam tot stand in opdracht van de gemeente Roermond.

Redactie

Gemeente Roermond
Boonen Communicatie

Vormgeving

studioZebraVink